

Lietuvos psichologų kongresas

Recenzuota kongreso
medžiaga

2025 m. balandžio 25-26 d.
Vilnius

Lietuvos
psichologų
sąjunga

VILNIAUS UNIVERSITETO LEIDYKLA

Filosofijos
fakultetas

EuroPsy
Akredituotas renginys 2025/062

Lietuvos psichologų kongreso organizatoriai:

Lietuvos psichologų sąjunga
Vilniaus universitetas

Mokslo komitetas (pranešimų santraukų recenzentai ir mokslinės programos sudarytojai):

prof. dr. Jurgita Lazauskaitė-Zabielskė (pirmininkė) (VU)
doc. dr. Arvydas Kuzinas (MRU)
prof. dr. Dalia Antinienė (LSMU)
doc. dr. Giedrė Širvinskienė (LSMU)
prof. dr. Kristina Žardeckaitė-Matulaitienė (VDU)
doc. dr. Loreta Gustainienė (VDU)
doc. dr. Raimonda Petrolienė (LPS)
prof. dr. Reda Gedutienė (KU)
prof. dr. Rimantas Vosylis (MRU)
doc. dr. Roma Šimulionienė (KU)
prof. dr. Saulė Raižienė (VU)

Organizacinis komitetas:

Aina Adomaitytė (LPS)
Skaistė Jurevičienė (LPS)
Gabrielė Gudynaitė (VU)
prof. dr. Antanas Kairys (VU)
dr. Marija Turlinskienė (VU)
doc. dr. Raimonda Sadauskaitė (pirmininkės pavaduotoja) (VU)
doc. dr. Olga Zamalijeva (pirmininkė) (VU)

Už pranešimų turinį atsako pranešimų autoriai. Lietuvos psichologų kongreso organizatoriai neprisiima jokios atsakomybės, susijusios su pranešimų santraukų kokybe ar informacijos tikslumu.

Copyright © 2025 [Jurgita Lazauskaitė-Zabielskė, Olga Zamalijeva]. Published by Vilnius University Press
This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Licence, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.
<https://doi.org/10.15388/LPK2025>

Vilniaus universiteto leidykla,
Saulėtekio al. 9, LT-10222 Vilnius
info@leidykla.vu.lt, www.leidykla.vu.lt
Knygos internete *knygynas.vu.lt*
Mokslo periodikos žurnalai *zurnalai.vu.lt*

VADOVO PARAMA BAZINIAMS PSICHOLOGINIAMS POREIKIAMS IR NUOTOLINIŲ BŪDU DIRBANČIŲ GEROVĖ: EKSPERIMENTO LITAS REZULTATAI

LEADER'S SUPPORT FOR BASIC PSYCHOLOGICAL NEEDS AND THE WELL-BEING OF REMOTE WORKERS: RESULTS OF THE LITAS EXPERIMENT

Arūnas Žiedelis* (Vilniaus universitetas), Rita Jakštienė (Vilniaus universitetas), Oksana Pavlova (Vilniaus universitetas).

* arunas.ziedelis@fsf.vu.lt

Įvadas. Vadovo parama baziniams psichologiniams (autonomijos, kompetencijos ir susietumo) poreikiams yra svarbi darbuotojų gerovės prielaida. Visgi, besikeičiant darbo pasauliui ir vis labiau įsigalint nuotoliniam darbui, vadovams kyla iššūkių pasirinkti komunikacijos formas, kurios remtų bazinius poreikius virtualioje erdvėje. Tyrimų lauke dominuoja savistaba paremti koreliaciniai tyrimai, kurie nėra optimalūs siekiant atskleisti priežastinius ryšius tarp vadovo elgesio ir darbuotojų gerovės bei taip atliepti į kylančius praktinius iššūkius. Eksperimentiniu Lyderio indėlio nuotolinio darbo sąlygomis tyrimu (angl. Leaders input in telework arrangements study - LITAS) siekiame geriau suprasti, kaip vadovo komunikacija, kuri palaiko (arba nepalaiko) nuotoliniu būdu dirbančios komandos narių autonomijos ir susietumo poreikius, veikia komandos narių psichologinės gerovės rodiklius.

Metodai. Eksperimente dalyvaus 16 naujai suburtų komandų po 4-6 dalyvius, kurios virtualioje aplinkoje atliks loginio ir kūrybinio pobūdžio užduotis. Šiame 2 (paramos arba neparamos autonomijai) x 2 (paramos arba neparamos susietumui) dizaino eksperimente komandos bus atsitiktinai priskirtos vienai iš keturių sąlygų. Prieš susitikimą komandos nariai gaus vadovo laišką, kuriame, priklausomai nuo sąlygos, susitikimo užduotys pristatomos poreikius remiančiu arba neremiančiu būdu (arba jų kombinacija). Susitikimo pradžioje dalyviai bus prašomi užpildyti vadovo paramos baziniams poreikiams skalę. Po užduočių atlikimo, dalyviai užpildys skales, vertinančias subjektyvų gyvybingumą, įsitraukimą į užduotis ir pasitenkinimą užduotimis, komanda bei vadovu.

Rezultatai. Pirminiai 10-ies komandų rezultatai atskleidė, kad komandose, kuriose buvo remiama parama autonomijai, dalyviai pasižymėjo didesniu gyvybingumu, buvo labiau įsitraukę į užduotis bei labiau patenkinti užduotimis ir vadovu, nei komandose, kurių vadovas nerėmė autonomijos. Susietumo paramos komandų dalyviai buvo labiau patenkinti vadovu, tačiau pasižymėjo mažesniu gyvybingumu, nei dalyviai grupių, kurių vadovas susietumo nerėmė.

Išvados. Tyrimo duomenų rinkimas dar vyksta. Galutiniai rezultatai, tyrimo išvados bei iš jų kylančios praktinės rekomendacijos bus pristatyti kongreso metu.

Pagrindiniai žodžiai: gyvybingumas; įsitraukimas į darbą; parama autonomijai; parama susietumui; pasitenkinimas darbu.